



Sipoo

SIPOON BOX 1 Boxin käsityöläiskeskuksen asemakaava alue

Arkeologinen tarkkuusinventointi 2013

Kenttätyöaika 31.7. – 2.8.2013

Kalle Luoto 29.8.2013

SISÄLLYSLUETTELO

1	Johdanto	2
2	Lähtötiedot.....	4
2.1	Aiemmat tutkimukset ja tiedot muinaisjäännöksestä	5
3	Tarkkuusinventointityö	8
4	Historialliset kartat	5
5	Havainnot.....	8
5.1	Koepistot ja kuopat:	11
5.2	Löydöt	12
6	Tulokset	13
	Tärkeimpiä lähteitä.....	13
	Luettelo säilytettävistä digitaalikuvista	14

KARTAT

Kartta 1. Tarkkuusinventointialueen likimääräinen sijainti Sipoon kunnan opaskartalla.	1
Kartta 2. Ote vuoden 2007 muinaisjäännösinventoinnin kartasta. Ei mittakaavassa.	3
Kartta 3. Ote asemakaavakartan luonnoksesta (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy), johon tarkkuusinventointi kohdentuu. Oikeassa laidassa Spjutsundintie (mt 1534). Ei mittakaavassa.	3
Kartta 1: Maastohavainnot ja koekuoppien sijainnit. MK 1:500.	Liite 1

Taustakartat:

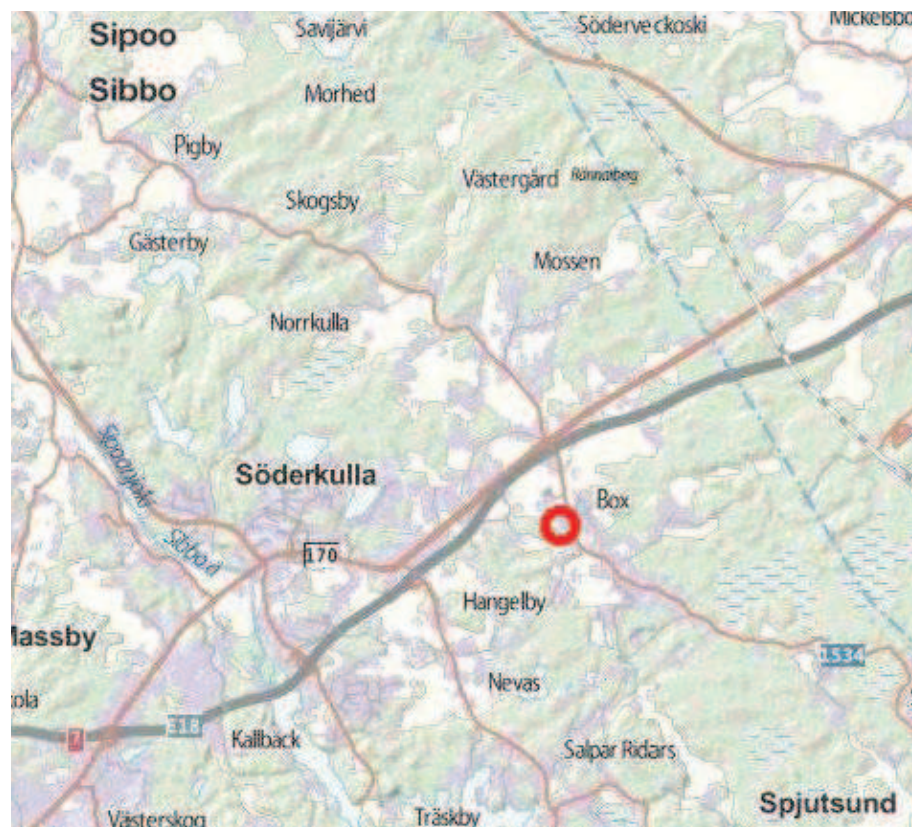
Maanmittauslaitoksen Maastotietokannan 07/2013 aineistoa
http://www.maanmittauslaitos.fi/avoindata_lisenssi_versio1_20120501

SIPOO BOXIN KÄSITYÖLÄISKESKUKSEN ASEMAKAAVA ALUE ARKEOLOGINEN TARKKUUSINVENTOINTI

Kohteen laji:	Asuinpaikka, historiallinen aika
Tutkimuslaitos:	Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy
Tutkimuksen laji	tarkkuusinventointi
Tontit	Lillbengts 2:14, 2:65, 5:63 ja 5:62,
Osoite	Spjutsundintie 103 Box, Sipoo
Kenttätyöaika:	31.7.–2.8.2013
Muinaisjäännöskohteet:	Boxbyn, Kråkas, Lassas, Bengts (mj. rek. nro 1000010808)
Löydöt:	-
Aikaisemmat tutkimukset:	Sipoon kunnan inventointi 2007 (Satu Koivisto ja Veli-Pekka Suhonen)
Vastaava tutkija	Kalle Luoto (FM, arkeologia)
Avustava tutkija	Juha Ruohonen (FM, arkeologia)
Hanke, johon tutkimus liittyy:	Sipoo: BOX 1 Boxin käsityöläiskeskus. Asemakaava Kaavan laatija: FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy
Tutkimuslupa	MV/106/05.04.01.02/2013
Tilaaaja/Rahoittaja:	kiinteistön/maanomistaja Gustav Söderström edustaja: PM Dialog ky kb, Pekka Montonen, Borgströmintie 4, 06100 PORVOO
Alkuperäinen kertomus:	Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy

TIIVISTELMÄ

Sipoon alueella sijaitsevan asemakaavahankeen ”BOX 1 Boxin käsityöläiskeskus” johdosta suoritettiin arkeologinen tarkkuusinventointi. Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy toteutti maanomistajan toimeksiannosta arkeologisen tarkkuusinventoinnin kyseisellä alueella. Tutkimuksessa ei havaittu merkkejä muinaisjäännöksestä.



Kartta 1. Tarkkuusinventointialueen likimääräinen sijainti Sipoon kunnan opaskartalla.

Taulukko 1. Perustiedot muinaisjäännöksestä (muinaisjäännösrekisteri)

Nimi:	Boxbyn, Kråkas, Lassas, Bengts
muinaisjäännöstunnus	1000010808
Kunta:	Sipoo
Laji:	kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus:	historiallinen
Muinaisj.tyyppi:	asuinpaikat, kylänpaikat
Lukumäärä:	1
Koordinaatit (ETRS TM 35)	
N	6686240
E	411305
Peruskartta:	204310

1 Johdanto

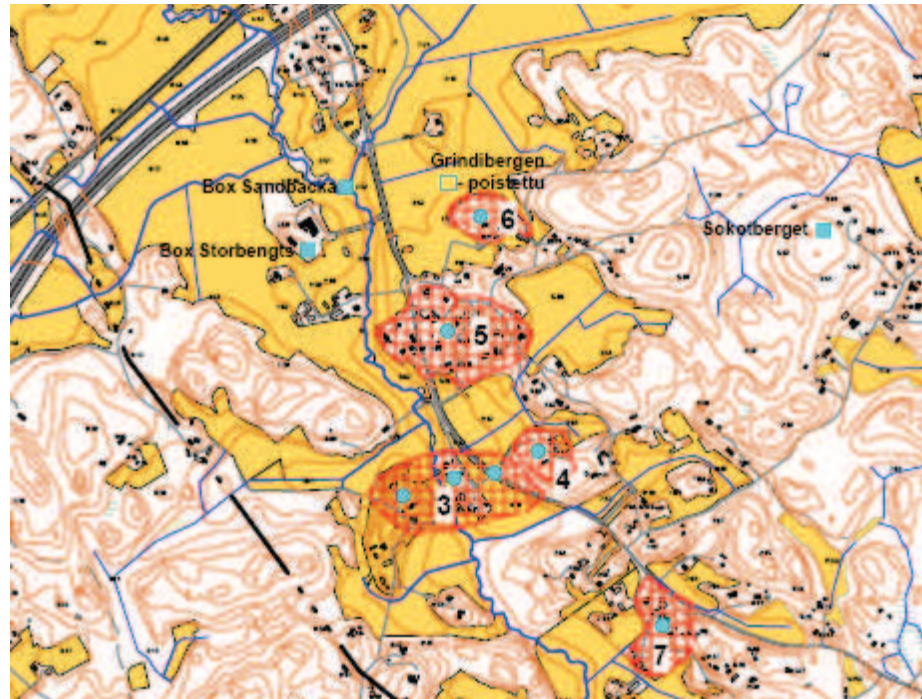
Museovirasto totesi 6.5.2013 antamassaan lausunnossa (MV/136/05.02.00/2013), että Sipoon alueella sijaitsevan asemakaavahankeen "BOX 1 Boxin käsityöläiskeskus" alueella tulee toteuttaa arkeologinen tarkkuusinventointi. Arkeologisen tarkkuusinventoinnin tavoitteena on tehdä riittävä selvitys, jonka tulosten perusteella voidaan määrittää mahdollisten muinaisjäännösrakenteiden ja kerrostumien sijainti, säilyneisyys ja arvo. Tarkkuusinventoinnin tuloksen perusteella on tarkoitus ratkaista, sijaitseeko alueella muinaismuistolain rauhoittamia kohteita ja miten kohde tulee asianmukaisesti asemakaavakarttaan merkitä. Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy toteutti maanomistajan toimeksiannosta arkeologisen tarkkuusinventoinnin kyseisellä alueella.

Suunnittelualue, jonka pinta-ala on noin 1,5 ha sisältää yksityisessä omistuksessa olevan tilan Lillbengts 2:14. Kaavoitus on käynnistetty maanomistajan aloitteesta ja hänen tavoitteenaan on kehittää alueelle moderni käsityöläisten ja luovien alojen kyläkeskus. Alueella on tehty historiallisen ajan kiinteiden muinaisjäännösten inventointi vuonna 2007, minkä yhteydessä paikannettiin keskiajalla alkunsa saanut Boxbyn kylätontti. Kyseessä on muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kiinteä muinaisjäännös Boxbyn, Kråkas, Lassas, Bengts (mj. rek. nro 1000010808). Kylätontin alueelle on kaavaluonnoksessa osoitettu liike- ja majoitusrakennusten korttelialue (KL-1) sekä autopaikkojen korttelialue (LPA).

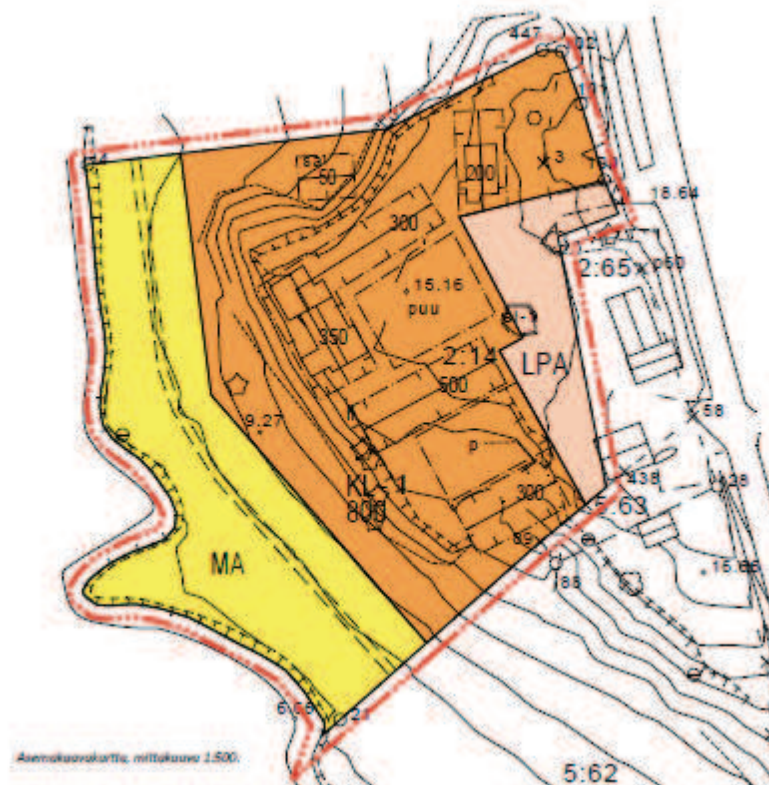
Lausunnossaan Museovirasto totesi, että vaikka alue on suhteellisen tehokkaasti rakennettu, on mahdollista, että siellä on vielä muinaismuistolain rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä, joilla on vaikutusta rakentamiseen. Alueella toteutettiin tarkkuusinventointi, koska inventoinnissa todetulla kylätontilla sijaitsevien mahdollisten kiinteiden muinaisjäännösten rajausta ja säilyneisyyttä ei ole aiemmin selvitetty.

Tutkimuksiin kuului mm. kaivu- ja dokumentointityötä. Tarkkuusinventoinnin maastotöistä ja raportoinnista vastaa arkeologi (FM) Kalle Luoto. Kenttä- ja jälkitöihin osallistuu myös Juha Ruohonen (FM). Työn rahoituksesta vastasi kiinteistön/maanomistaja Gustav Söderström, joka on myös asemakaavan hakija. Omistajan edustajana työn tilauksen teki PM Dialog ky kb, Pekka Montonen.

Tutkimuksessa ei havaittu merkkejä muinaisjäännöksestä.



Kartta 2. Ote vuoden 2007 muinaisjäännösinventoinnin kartasta. Ei mittakaavassa. Muinaisjäännöskohde Boxby, Kråkas, Lassas, Bengts (mj. rek. nro 1000010808) on ilmoitettu numerolla 5. Tarkkuusinventointi kohdistuu kyseisen muinaisjäännöksen tien rajamaan länsiosaan.



Kartta 3. Ote asemakaavakartan luonnoksesta (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy), johon tarkkuusinventointi kohdentuu. Oikeassa laidassa Spjutsundintie (mt 1534). Ei mittakaavassa. Työalueen ulkopuolella sijaitsee mm. VPK:n talo.



Kuva 1. Kievarin kivettyä pihaa Spjutsundetintien puolella. vasemmalla näkyvät kellari ja taustalla oleva VPK:n punainen rakennus sijaitsevat tarkastelualueen ulkopuolella. Kuva: Kalle Luoto 31.7.2013 (pohjoisesta).



Kuva 2. Tontin eteläosaa, oikealla kuivuri, vasemmalla takana VPK:n talo. Kuva: Kalle Luoto 1.8.2013 (lännestä).

2 Lähtötiedot

Tarkkuusinventoinnin kohteena ollut suunnittelualue sijaitsee Boxin kylässä Sipoossa Uudelta Porvoontieltä etelään lähtevän Spjutsundintien (mt 1534) varressa. Alueelta on Etelä-Sipoon Söderkullaan taajamaan noin 5 km:n matka. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 1,5 ha. Alue sisältää tontit Lillbengts 2:14, 2:65, 5:63 ja 5:62. Tontilla sijaitsee majoitus- ja kahvilatoimintaa sekä Söderströmien asunto ns. Päätalossa, josta osa on majoitustoinnassa (eristetty asuinpuolesta). Asemakaava-alue on yksityisessä omistuksessa.

Tarkkuusinventoitu alue on osa Spjutsundintietä seurailevaa historiallista nauhamaista kylärakennetta, joka ulottuu Uudelta Porvoontieltä etelään seuraten Nevasjoen jokilaaksoa. Boxin kyläkeskus sijaitsee kallio-moreenimäellä Nevasjoen laakson laidalle. Boxin kyläkeskuksen kallio muodostaa peltomaisemaa reunustavan niemekkeen. Boxin historiallinen kylämäki erottuu selvästi omana keskuksenaan, jonka Spjutsundintien moderni linjaus halkaisee. Tarkkuusinventoitu alue muodostaa kylän läntisen puoliskon, jonka alueelle jää vanhan maantien linjauksenvarressa seisova kievarirakennus.

2.1 Aiemmat tutkimukset ja tiedot muinaisjäännöksestä

Sipoon kunnan alueella on tehty muinaisjäännösten inventointi vuonna 2007. Inventoinnin ovat laatineet Satu Koivisto ja Veli-Pekka Suhonen (historiallisen ajan kohteet). Inventointien perusteella kyläkeskus sijaitsee keskiaikaisella kylämäellä, joka ilmaantui karttoihin 1500-luvulla. Muinaisjäännös on merkitty muinaisjäännösrekisteriin nimellä Boxby, Kråkas, Lassas, Bengts (mj. rek. nro 1000010808). Sille on annettu Museoviraston muinaisjäännösrekisterissä rauhoitusluokka II, jonka mukaan kohteen arvon selvittäminen vaatii tarkempia tutkimuksia.

Aiemman inventoinnin mukaan Boxbyn keskusalue on lähes täysin omakotitaloistunut. Suuri osa alueen taloista on raskarakenteisia. Vanhaa kylämiljöötä on jäljellä ainoastaan pieni katkelma, lähinnä pohjoisessa pihapiirin osa ja paloasema. Suunnittelualueella ei ole todettu kulttuurihistoriallisesti arvokasta tai suojeltua rakennuskantaa.

Boxby ilmaantuu historiallisiin lähteisiin keskiajan lopulla vuonna 1501 (FMU 4926). Vuonna 1543 Boxin kylään kuuluivat tilat Backas, Kråkas, Johans, Lassas, Skognils ja Bengts. Tilat eivät ole kärsineet ainakaan pitkäaikaisesta autioitumisesta. Boxby on siitä harvinainen Sipoon kylä, että siinä oli enemmän tiloja 1600- ja 1700-lukujen vaihteessa kuin vuonna 1543. Tiloista Bengts jaettiin vuoden 1552 tienoilla Stor- ja Lill-Bengtsiin. Kråkas jaettiin vuoden 1600 tienoilla. Jaon tuloksena syntyneelle uudelle tilalle annettiin nimi Ollas.

2.2 Historialliset kartat

Kansallisarkiston kartassa "Geographisk charta öfver Box och Hangelsby med Ericksnäs seteri i Sibbo sockn och Borgo härad transporterade ifrån en år 1694 upprättad geometrisk charta..." (MH MH 73/- -) vuodelta 1694 on kuvattu boxbyn kylää. Seuraava kartta on vuodelta Adam Gökerin vuonna 1727 piirtämä maakirjakartta (KA b42: 1/1), jossa talot ovat hieman eri paikalla kuin aikaisemmassa kartassa. Karttojen mittakaava poikkeaa toisistaan, mutta peltokuviaita vertaamalla voidaan saada melko hyvä käsitys muutoksista rakennusten sijoittumisessa. Pitäjänkartta (2043 10 Sipoo) kuvaa 1800-luvun puolivälin tilannetta. Pitäjänkartasta voidaan havaita aiempaa paremmin tiet ja muut maastonmuodot.

Kaikkien tarkasteltujen karttojen perusteella vaikuttaa siltä, että nyt tutkimuksen kohteena oleva alue ei kuulu Boxbyn kylän vanhimpiin alueisiin. Vaikuttasi siltä, että myös talojen tonttimaat ovat hieman hakeneet paikkaansa ja on mahdollista, että 1600-luvun loppu ja 1700-luvun alun autioituneita talojen tonttimaita olisi mahdollisesti Skognilsin kohdalla ja Lassasin ympäristössä. Alla on esitetty karttasarja ja sen perusteella tehty tulkinta. Historialliset kartat on käännetty osoittamaan nykykartan mukaiseen pohjoiseen.

Karttatulkinnan perusteella kylän vanhin osa sijoittuisi Lassasin ympäristöön. Toisaalta historiallisten karttojen perusteella nyt tarkastelun kohteena ollut alue ei ole ollut ennen 1800-luvun loppua talon tonttimaana. V.-P. Suhonen (2007: 16) tuo tosin esiin, että kaikkia tonttimaan taloja ei ole piirretty 1600- ja 1700-luvun taitteessa laadittuihin karttoihin. Toisaalta keskiajalla rakennusten sijoittuminen on saattanut poiketa 1600-luvun tilanteesta. Tämän tutkimuksen yhteydessä ei tutustuttu aluetta kuvaaviin konseptikarttoihin.



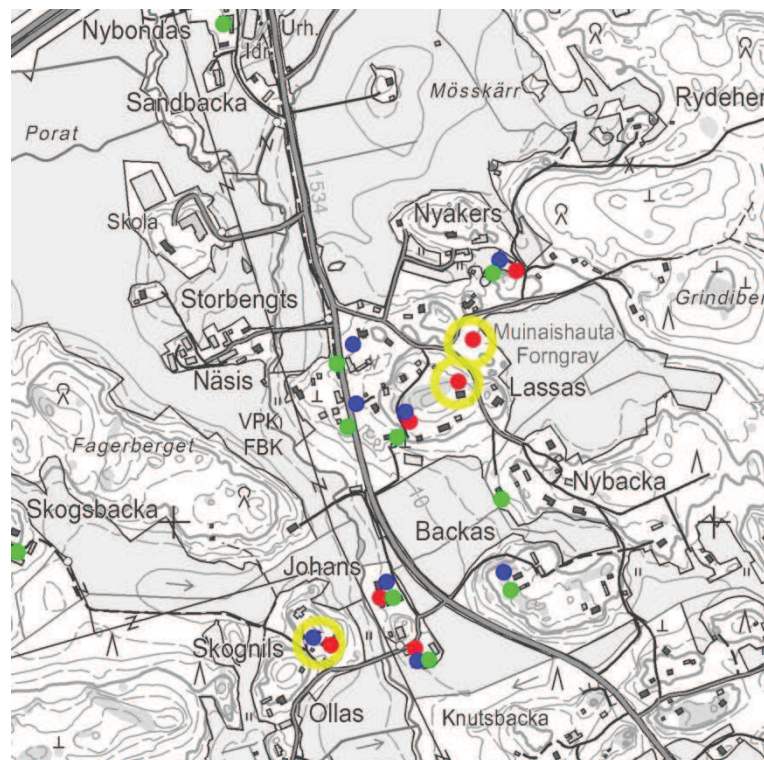
Ote vuoden 1694 kartasta (Geographisk charta öfver Box...).



Ote vuoden 1727 kartasta (Adam Göker).



Ote pitäjänkartasta 1800-luvun puolivälistä.



Historiallisissa kartoissa näkyvät talonpaikat. Ei mittakaavassa.

Punaisella talot 1600-luvun lopulla, sinisellä talot 1700-luvun alussa, vihreällä talot 1800-luvun puolivälissä. Keltaisella ympyrällä talonpaikat, jotka puuttuvat pitäjänkartasta (1800-luvun puoliväli).

3 Tarkkuusinventointityö

Arkeologiseen valvonnan maastotöihin käytettiin kaksi kenttätyöpäivää. Kenttätyöhön osallistuivat arkeologit FM Kalle Luoto ja Juha Ruohonen. Maastotutkimuksen tavoitteena oli muodostaa käsitys tutkimusalueen muinaisjäännöksen säilyneisyydestä, laajuudesta ja sijainnista. Muinaisjäännöksen kulttuurikerrokseen tai rakenteisiin ei tutkimuksen yhteydessä ollut tarkoitus tarpeettomasti kajota. Maastotutkimuksessa käytiin läpi erityisesti kaikki suunniteltujen rakennusten paikat. Myös muu osa tonttia saatiin tutkittua melko kattavasti.

Tutkimuksen kenttätyövaiheen aluksi kohde dokumentoitiin kirjallisten muistiinpanojen lisäksi kartoittamalla sekä valokuvaamalla. Tämän jälkeen tehtiin alueelle koekuoppia tai lapionpistoja kulttuurikerroksen tai rakenteiden toteamiseksi. Kaivutyö suoritettiin pääasiassa lapiolla. Kaikkiaan dokumentoituja kuoppia kaivettiin 20 kappaletta. Koekuoppien sijoittelussa huomioitiin tutkimusalueen olevan osa asuinrakennuksen pihapiiriä. Kaivuvaiheessa paljastuneet rakenteet ja ilmiöt dokumentoitiin tarpeellisin osin kirjallisin muistiinpanoin, sekä valokuvaamalla ja piirtämällä sijaintikartta. Koekuopista dokumentoitiin paikkatieto, maalajit ja syvyys. Kohteet paikannettiin GPS-laitteen (Garmin GPSmap 62s, tarkkuus noin +/- 5 m), mittanauhojen ja kompassin avulla. Tutkimuksen koordinaatistona käytettiin WGS84 koordinaattijärjestelmää, joka muunnettiin ETRS-TM35 järjestelmään MapInfo 11.5 tietokoneohjelman avulla, jolla myös inventointikertomuksen kartat laadittiin. Kaivutyön lisäksi havaintoja tehtiin metallinilmaisimella, erityisesti pihapiirin ulkopuolisella alueella.



Kuva 3. Puutarhaan kaivettu koekuoppa 1 asuinrakennuksen eteläpuolella. Kuva: Kalle Luoto 1.8.2013 (pohjoisesta).

4 Havainnot

Tutkimusalueena ollutta pihapiiriä on voimakkaasti muokattu viimeisten vuosikymmenten aikana. Käytännössä puutarhana oleva pihapiirin oli tasattu tuomalla paikalle paikoittain useita metrejä täyttömaata. Alun perin tontti lienee soveltunut huonosti asumiseen, sillä sen paikalla on todennäköisesti sijainnut melko jyrkkäpiirteisiä kalliota. Osa nykyisten rakennusten sokkelista on kallion päällä, kun taas muutaman metrin etäisyydellä rakennuksesta saattaa olla parimetriä täyttömaata. Vahvimmat täyttömaakerrokset ovat pihapiirin luoteisosassa. Ilmeisesti kohti etelää ja kaakkoa siirryttäessä täyttökerrosten paksuus ohenee.

Tarkkuusinventoitava alue koostui karkeasti ottaen neljästä osasta:

1. Tien varressa sijaitsevasta kievarirakennuksesta sekä liiketilaan kuuluvasta parkkipaikasta. Vanha tielinja on kulkenut VPK:n talon ja kaupan välisellä alueella.
2. Puutarhasta ja tontin länsilaidalla sijaitsevasta rakennuksesta, joka on osin yksityisessä käytössä, osin kievarin majoitustilana.
3. Tontin etelälaidan talousrakennus (kuivuri) ja sen pihapiiri. Tämä alue ei ole aktiivisessa käytössä. Pihapiiriä on voimakkaasti muokattu ja se on osin asfaltoitu.
4. Entinen pelto tai rantaniitty joen rannassa. Tämä alue on kuulemma keväisin hyvin kostea.

Mielenkiintoinen luonnonmonumentti on pihapiirin keskellä sijaitseva jääkauden paikalle tuoma siirtolohkare (ns. "stora sten"). Lohkare sijaitsee yksityisen puutarhan laidassa. Maamerkinä kivi lienee toiminut jo varhain ja kylän läpi kulkeva tie on kulkenut aiemmin sen ohitse. Kiven pintaa tutkittiin, mutta siinä ei havaittu merkintöjä. Kiven laidalle kaivettiin muutamia koekuoppia, joissa huomio kiinnittyi paksuihin täyttömaakerroksiin. Omistajan mukaan kiven lähiympäristöön, sen länsipuolelle, on haudattu hiljattain muutama koira.

Talon pihapiirissä kiinnittyi huomio muutamiin arkeofyytteinä pidettäviin kasveihin, paikalla kasvoi nurmilaukkaa ja pölkkyruohoa.



Kuva 4. Jääkauden paikalle kuljettama suuri kivi puutarhan kaakkoiskulmassa. Kuva: Kalle Luoto 1.8.2013 (länestä).



Kuva 5. Suuren kiven päältä avautuva näkymä kohti kaava-alueen eteläosaa. Kuva: Juha Ruohonen 1.8.2013 (pohjoisesta).



Kuva 6. Kaavoitettavan alueen pohjoisessa oli paksut täyttökerrokset puutarharakenteiden alla. Kuva: Kalle Luoto 31.7.2013 (idästä)



Kuva 7. Täyttömaa erottuu selkeänä pengerryksenä tontin pohjoisosassa. Kuva: Kalle Luoto 2.8.2013 (länestä.)

4.1 Koepistot ja kuopat:

Tärkeimpiä havaintoja koekuopista oli se, että 6 ja 7 maannos oli kokonaisuudessaan täyttömaata. Koepistot 9 ja 10 sijaitsevat ns. lammasaitauksen aidan ulkopuolella. Näistä koekuopista paljastui modernia rakennusjätettä. Muinaisjäänökseen viittaavia kerrostumia ei tavattu.

Taulukko 2. Koekuoppahavainnot

NRO	koko, cm	Syvyys	Kerrokset, syvyydet pinnasta	Kuvaus
1	30 x 30	34	Kerrokset: 0 – 6 cm puutarhamulta 6 – 34 cm vaaleanruskea hiekka	Puutarhassa tontin länsireunan asuinrakennuksesta 3 m etelään lähes sähkölinjan alla.
2	30 x 30	42	Kerrokset: 0 – 10 cm puutarhamulta 10 – 42 hiekka, jossa kiviä	Puutarhan lounaisnurkassa suuren maakiven itäpuolella.
3	30 x 30	48	Kerrokset: 0 – 12 puutarhamulta 12 – 48 hiekka, jossa kiviä	Puutarhan aidan vieressä, puutarhan puolella.
4	30 x 30		Kerrokset: 0 – 17 cm puutarhamulta 17 – 35 cm hiekkansekainen moreeni	Kukkapenkin ja tunkion laidassa kuusen alla noin 2 m aidasta.
5	40 x 50	35	Kerrokset: 0 -15 cm puutarhamulta 15 - 35 cm hiekka, jossa kiviä	pohjalla muutama isompi kivi
6	30 x 30	61	Kerrokset: 0 – 10 cm puutarhamulta 10 – 20 cm harmaan ruskea hiekka (värjäätynyt) 20 – 61 cm hiekka, jossa kiviä	maannos todennäköisesti täyttömaata 61 cm syvyyteen
7	30 x 30	70	täyttömaata aina 70 cm syvyyteen	Puutarhatontin kaakkoislaidassa ison kiven länsipuolella. Täyttömaata aina 70 cm syvyyteen
8	30 x 30	55	Kerrokset: 0 – 12 cm puutarhamulta 12 – 55 cm hieno vaaleanharmaa hiekka, jossa kiviä.	Pihapiirin ulkopuolella. Todennäköisesti luontaisia kerrostumia
9	30 x 30	70	Kerrokset: 0 – 7 cm savi 7 – 21 cm rakennusjäte 21 – 30 cm multa 30 – 70 cm hiekka, jossa kiviä	Täyttökerroksia pinnassa, ensi savi, sitten rakennusjätettä (tiiltä, muotoon hakattuja kiviä, sementtiä)
10	30 x 30	52	Kerrokset: 0 – 12 cm savi 12 – 14 cm multa 14 – 52 cm hiekka, vähäinen määrä kiviä	Pinnassa savi, jonka alla luontainen maanpinta. Maannos mahdollisesti lähes koskematon.
11	30 x 30		Kerrokset: 0 – 27 cm mullansekaista täyttömaata	Kuoppa ns. lammasaitauksen sisäpuolella. Iso kivi esti kuopan kaivamisen syvemmäksi.
12	50 x 50	52	Kerrokset: 0 – 10 cm multa	kuopan maannos on sekoittunut 33 cm syvyyteen. Sekoittunees-

			10 -33 cm mullansekainen hiekka, jossa kiviä 33 – 52 cm hiekka, jossa kiviä	sa maannoksessa hieman tiilenkappaleita ja muuta resenttiä rakennusjätettä.
13	30 x 30	55	Kerrokset: 0 – 15 cm multa 15 – 35 cm mullansekainen hiekka 35 – 55 cm hiekka, jossa kiviä	Kahden suuren maakiven välissä lähellä kuivuria
14	30 x 30	28	Kerrokset: rakennusjätettä	Peltotien eteläpuolella, kuivurin itäpuolella. Rakennusjätettä, laastia, lasia sekä sähköjohdon katkelma. Kuopan itäpuolella todennäköisesti pengerrytetty rinne, joka rakennettu aikanaan estämään rakennusjätteen valumista ajouralle.
15	30 x 30	36	Kerrokset: 0-14 cm multa 14 – 36 hiekka	Tontin lounaislaidassa ajo-uran eteläpuolella. Pohjalla suuria kiviä.
16	30 x 30	30	Kerrokset: 0-14 cm multa 14 – 30 cm tiukka savi	Mahdollisesti täyttömaata.
17	30 x 30	20	tiukkaan painunutta soraa, pinnassa hienoinen kerros multaa	Polun tai ajouran pohja
18	30 x 30	65	Kerrokset: 0 – 20 cm sora 20 – 52 cm multaa, soraa & iso kivi 52 – 65 cm sekoittunutta hiekkaa	Täyttökerroksia
19	30 x 30	28	Kerrokset: 0 – 15 cm multa tai turve 15 – 28 cm hiekka, pieniä kiviä	pohjalla kallio
20	40 x 40	52	Kerrokset: 0 – 13 cm turve tai multa 13 – 34 cm sekoittunut hiekka (multa & sora) 34 – 52 cm vaaleanruskea koskematon hiekka	Kuusen juurella pihan luoteispäässä.

4.2 Löydöt

Piha ja puutarha-alueen koekuopista löydettiin ainoastaan resenttiä esineistöä. Mikään esinelöytö ei viitannut muinaisjännöksen olemassaoloon. Rantaniittyä ja peltoalueen reunaa tarkasteltaessa havaittiin muutamia punasavikeramiikan kappaleita, jotka ulko- muotonsa perusteella ajoittuvat joko 1800- tai 1900-luvulle. Pintalöytönä taiteensaatuja nuorehkoja keramiikankappaleita ei luetteloitu.

5 Tulokset

Tehdyn arkeologisen tarkkuusinventoinnissa ei havaittu muinaisjäännöksenä pidettäviä rakenteita tai löytöjä. Havaitut maakerrokset koostuivat piha-alueella täytemaasta tai puutarhakerrostumista. Tutkimusten perusteella voidaan pitää erittäin epätodennäköisenä, että tarkastelun kohteena olleella kaava-alueella sijaitsee osia muinaisjäännöksestä.

Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy

Laatinut:



Kalle Luoto
FM, arkeologia

Tärkeimpiä lähteitä

Inventointikertomus

V.-P. Suhonen 2007: Sipoon historiallisen ajan muinaisjäännösten inventointi vuonna 2007. Inventointiraportti Museovirasto/RHO.

Digitaaliarkisto (<http://digi.narc.fi/digi/>):

- Maanmittaushallitus > Maanmittaushallituksen kartat > Alue- ja rajakartat > Geographisk charta öfver Box och Hangelsby med Ericksnäs seteri i Sibbo sockn och Borgo härad transporterade ifrån en år 1694 upprättad geometrisk charta... (MH MH 73/- -)
- Maanmittaushallitus > Maanmittaushallituksen historiallinen kartta-arkisto (kokoelma) > Pitäjänkartasto > Sipoo (2043 10 Ia.* -/- -)
- Maanmittaushallitus > Maanmittaushallituksen historiallinen kartta-arkisto (kokoelma) > Senaatin kartasto > [Sipoo] (VII 32)

Jyväskylän yliopiston julkaisuarkisto (<https://jyx.jyu.fi/dspace/>):

Giöker, Adam 1727. "Geometrisk Charta öfver Båx byes ägor...". Maakirjakartta: Sipoo Box, KA b42:1/1. Kartan lähde: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:jyu-200805164376>

Luettelo säilytettävistä digitaalikuvista

Kuvannut Kalle Luoto Luoto 2012.

Kuvat on arkistoitu Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy:n arkistoon.

Kuva	Aihe	Kuvattu suunnasta	pvm
1	Kievarin kivettyä pihaa Spjutsundetintien puolella. vasemmalla näkyvät kellari ja taustalla oleva VPK:n punainen rakennus sijaitsevat tarkastelualueen ulkopuolella.	pohjoisesta	31.7.2013
2	Tontin eteläosaa, oikealla kuivuri, vasemmalla takana VPK:n talo.	lännestä	1.8.2013
3	Puutarhaan kaivettu koekuoppa 1 asuinrakennuksen eteläpuolella.	pohjoisesta	1.8.2013
4	Jääkauden paikalle kuljettama suuri kivi puutarhan kaakkoiskulmassa.	lännestä	1.8.2013
5	Suuren kiven päältä avautuva näkymä kohti kaava-alueen eteläosaa.	pohjoisesta	1.8.2013
6	Kaavoitettavan alueen pohjoisessa oli paksut täyttökerrokset puutarharakenteiden alla.	idästä	31.7.2013
7	Täyttömaa erottuu selkeänä pengerryksenä tontin pohjoisosassa.	lännestä	2.8.2013

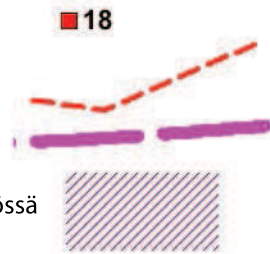
Selite:

Koekuoppa ja sen numero

Muinaisjäännösalueen raja

Vanha käytöstä jäänyt tielinja

Täyttömaata tai tuhoutunut aiemmassa maankäytössä



SIPOON BOX 1 Boxin käsityöläiskeskuksen asemakaava alue Akeloginen tarkkuusinventointi Kalle Luoto 2013	Maastohavainnot ja koekuoppien sijainnit
Pohjakartta: Maanmittauslaitos 08/2013 Mittaukset: Kalle Luoto Lisäykset pohjakarttaan: Kalle Luoto	Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy Mittakaava 1:500